

نکات انس با قرآن کریم (۳)

سوره‌ی ابراهیم آیات ۳۵ تا ۴۱ و دانستنی‌های معلم

روش آموزش داستان «چشمه‌ی زمزم»

روش تدریس و ارزش‌یابی

الف) قبل از تدریس

۱- خوب است آموزگار محترم قبلاً حداقل یک‌بار متن داستان را با دقت بخواند و صحنه‌ها و نکات مهم را در ذهن خود مشخص کند تا هنگام بیان داستان به آن موارد تأکید نماید.

۲- در صورت دسترسی معلم به وسایل آموزشی مانند کارت‌های قصه‌گویی^۱ یا نوارهای تلاوت آیات منتخب درس و یا فیلم‌ها و سی‌دی‌های آموزشی، آماده‌سازی و استفاده از آن‌ها در کلاس درس توصیه می‌شود.

ب) حین تدریس

۱- آموزگار ضمن گفت‌وگوی کوتاه با دانش‌آموزان درباره‌ی آیات درس و حضرت موسی علیه‌السلام آنان را به شنیدن داستان تشویق کند.

۲- معلم با اشاره به آیات درس، داستان را به زبان ساده و کودکانه برای دانش‌آموزان بیان کند. بهتر است در حین بیان داستان توسط معلم کتاب‌های دانش‌آموزان بسته باشد تا توجه آنان به داستان بیش‌تر جلب شود.

۳- معلم از چند دانش‌آموز بخواهد که هر یک چند خط از داستان را از روی کتاب خود بخوانند.

۴- معلم از برخی از دانش‌آموزان درباره‌ی سیر و نتایج داستان سؤال‌هایی را مطرح می‌کند. دقت شود از سخت‌گیری در این مورد پرهیز شود. ملاک مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت قصه‌گویی است.

۱- به فهرست معرفی کتب مفید در انتهای همین کتاب مراجعه کنید.

دانشتنی های معلم

الف) برخی از کلمات و ترکیب‌هایی که خواندن آن‌ها به دقت بیش‌تری نیازمند است

- ۱- دُرِّیَّتِی؛ خواندن این کلمه به دلیل داشتن دو حرف مشدّد پشت سر هم، نیازمند دقت بیش‌تری است. از دانش‌آموزان بخواهید اگر لازم بود این کلمه را آرام‌تر و حتی بخش‌بخش بخوانند.
- ۲- لِّیُقِیْمُوا الصَّلَاةَ؛ اگر دانش‌آموزان این ترکیب را اشتباه خواندند، از آن‌ها بخواهید که آن را شمرده شمرده یا بخش‌بخش بخوانند.

ب) گامی به سوی درک معنای آیات قرآن کریم

به کمک آموخته‌های قبلی و توضیحات زیر، ترکیب‌ها و عبارت‌های آشنا و نیز آیات ۳۹ تا ۴۱ درس را ترجمه کنید.

۱- معنای کلمات جدید

وَهَبَ : بخشید	کَبِرَ : کهن‌سالی، پیری
سَمِیعَ : شنوا، پذیرنده	دُعَاءَ : دعا، درخواست
اجْعَلْ : قرار ده	مُقِیمَ : اقامه‌کننده، برپادارنده
دُرِّیَّةَ : فرزندان، نسل	تَقَبَّلَ : قبول کن، بپذیر
والِدَیَّ : پدر و مادرم	یَقُومُ : برپا می‌شود

۲- رَبِّ اجْعَلْنِی = رَبِّی + اجْعَلْ + ن + ی : ای پروردگار من (پروردگارا) قرار بده مرا.

۳- مِنْ دُرِّیَّتِی : از فرزندان من (نیز برپا دارنده‌ی نماز قرار بده).

۴- دُعَاءٍ = دُعَائِی : دعا و درخواست مرا.

۵- یَوْمَ یَقُومُ الْحِسَابُ : روزی که برپا می‌شود حساب (روز قیامت).

تصاویر و عکس خود را به پدر و مادر خود بدهید.
این عکس را برای والدین خود بفرستید و آن‌ها را با محبت و احترام دوست دارید.

نکات انس با قرآن کریم (۴)

سوره‌ی اسراء آیات ۲۱ تا ۲۷ و دانستنی‌های معلم

روش آموزش پیام قرآنی

«وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا»؛

به پدر و مادر خود نیکی کنید.

۱- ابتدا از یک یا چند دانش‌آموز بخواهید که پیام و ترجمه‌ی آن را بخواند.

۲- سپس توجه دانش‌آموزان را به تصاویر کتاب جلب کنید به آن‌ها فرصت کوتاهی دهید که درباره‌ی تصاویر داستانی بگویند

یا درباره‌ی آن‌ها با هم گفت‌وگو کنند و نظر خود را برای دوستانشان در کلاس بیان کنند.

۳- در پایان می‌توان از آن‌ها خواست فهرستی از کارهای خوبی را که شایسته است برای پدر و مادر انجام دهند، بنویسند.

اگر فرصت کافی دارید، از چند نفر بخواهید که نوشته‌های خود را بخوانند.

انتظار می‌رود دانش‌آموزان به موارد زیر اشاره کنند :

— خداوند به خوبی کردن و کمک کردن به پدر و مادر دستور داده است.

— باید به پدر و مادر خود احترام بگذاریم.

— خداوند کسانی را که به حرف پدر و مادر خود گوش می‌کنند، دوست دارد و به آنان پاداش می‌دهد.

روش پیشنهادی

آموزگار از قبل پیام قرآنی درس را روی یک برگه‌ی A۴ درشت بنویسد و به تعداد دانش‌آموزان تکثیر کند و در جامیزی آن‌ها

بگذارد، وقتی دانش‌آموزان در جای خود مستقر شدند از آن‌ها بخواهد پیام مورد نظر را روی میز گذاشته و بخوانند و پس از طی

مراحل فوق‌الذکر برگه را به دلخواه تزیین کرده و به والدین خود هدیه بدهند.

الف) برخی از کلمات و ترکیب‌هایی که خواندن آن‌ها به دقت بیش‌تری نیازمند است

۱- لَلْآخِرَةُ؛ اگر دانش‌آموزان این کلمه را اشتباه خواندند، آن را روی تخته بنویسید. آن‌گاه با اشاره‌ی درست توجه دانش‌آموزان را به بخش‌های این کلمه جلب کنید.

۲- لِالْأَوَّيْنِ؛ اگر دانش‌آموزان این کلمه را اشتباه خواندند، برای صحیح‌خوانی آن، مانند کلمه‌ی «لَلْآخِرَةُ» عمل کنید.

ب) گامی به سوی درک معنای آیات قرآن کریم

به کمک آموخته‌های قبلی و توضیحات زیر، ترکیب‌ها و عبارت‌های آشنا و نیز دو آیه‌ی ۲۶ و ۲۷ درس را ترجمه کنید.

۱- معنای کلمات جدید

ذَالْقُرْبَىٰ : خویشان

ءَاتٍ : بپرداز، ببخش

لَا تُبْذَرُ : ولخرجی و اسراف نکن

إِبْنِ السَّبِيلِ : در راه مانده

مُبْذَرِينَ : افراد ولخرج و اسراف‌کار

تَبْذِيرَ : ولخرجی و اسراف کردن

إِخوان : برادران

۲- وَلَا تُبْذَرِ تَبْذِيرًا : و ولخرجی و اسراف نکن؛ تَبْذِيرًا مصدر است و برای تأکید معنای فعل قبل از خودش آمده است.

۳- کَانُوا : هستند؛ «کَانَ» و «کَانُوا» در بسیاری از عبارات به صورت «است» و «هستند» معنا می‌شوند.

نکات انس با قرآن کریم (۵)

سوره‌ی آل عمران آیات ۵۵ تا ۶۰ و دانستنی‌های معلّم

روش آموزش پیام قرآنی

«وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ»؛

خدا ستمگران را دوست ندارد.

روش پیشنهادی

۱- از دانش‌آموزان بخواهید در گروه‌های خود فهرستی از کسانی را که

خدا آن‌ها را دوست ندارد، تهیه کنند (دو دقیقه).

۲- بعد نظرات گروه‌ها را جویا شوید و روی تابلوی کلاس بنویسید. (یک دقیقه)

۳- سپس از آن‌ها بخواهید کتاب درسی خود را باز کنند و پیام و معنی آن را با صدای بلند بخوانند.

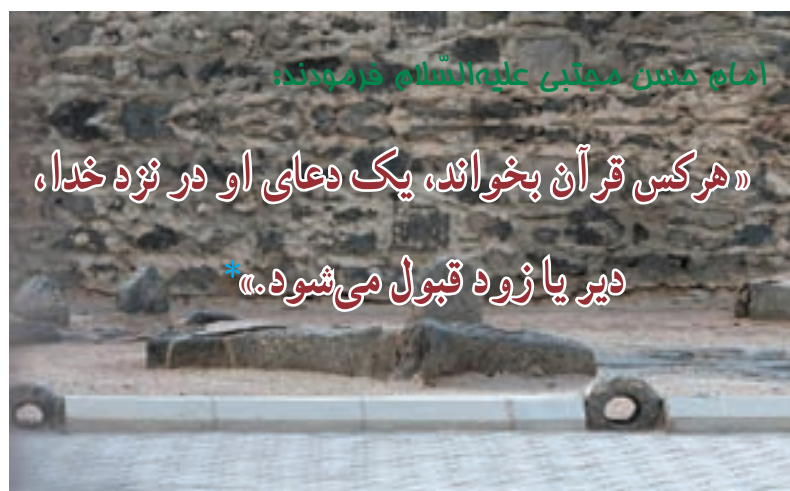
۴- آن‌گاه بار دیگر گروه‌ها درباره‌ی تصویر کتاب گفت‌وگو کنند و نظرات خود را برای دوستانشان بیان کنند.

انتظار می‌رود دانش‌آموزان به موارد زیر اشاره کنند :

– مصادیقی از ستمگری را بیان کنند.

– خداوند ستمگران را دوست ندارد.

– مردم به افراد ستمگر اعتماد ندارند و با آن‌ها دوستی نمی‌کنند.

امام حسن مجتبی علیه السلام فرمودند:

«هرکس قرآن بخواند، یک دعای او در نزد خدا،

دیر یا زود قبول می‌شود.»*

الف) برخی از کلمات و ترکیب‌هایی که خواندن آن‌ها به دقت بیش‌تری نیازمند است

کلمات مُتَوَفِّیْکَ و فَيُوفِّيهِمْ؛ به علت نزدیکی بودن مخرج «و» و «ف» بعضی از دانش‌آموزان در تلفظ این دو کلمه مشکل خواهند داشت. با بخش بخش خواندن آن‌ها؛ این مشکل را رفع کنید.

ب) گامی به سوی درک معنای آیات قرآن کریم

به کمک آموخته‌های قبلی و توضیحات زیر، ترکیب‌ها و عبارت‌های آشنا و نیز آیات ۵۷ تا ۶۰ درس را ترجمه کنید.

۱- معنای کلمات جدید

أُجُورُ : جمع أجر، پاداش‌ها	يُوفَّى : به‌طور کامل می‌پردازد
ذَكَرَ : یادآوری، پند، قرآن	تَتْلُوا : می‌خوانیم، تلاوت می‌کنیم
كَ : مانند	مَثَل : مثل، داستان
يَكُونُ : می‌باشد	كُن : باش
مُتَرِينَ : شک‌کنندگان	لَا تُكُن : نباش

۲- ذَلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ : این‌ها که بر تو می‌خوانیم.

پیامبری حضرت موسی علیه السلام

زندگی حضرت موسی علیه السلام بسیار زماجرآ بود. او پس از رهایی از دست فرعون، به نهر مدین هجرت کرد. در آنجا با یکی از پادشاهان خدا پناهنده شد. حضرت موسی علیه السلام از دختران او ازدواج کرد. حضرت موسی، گوسفندان حضرت نعیم را به چرای می‌برد و از آن‌ها مراقبت می‌کرد.

زندگی حضرت موسی در کنار خانواده حضرت نعیم چند سالی، این گونه سری نشد؛ ولی سرانجام زمام چدایی فرا رسید.

حضرت نعیم تعدادی از گوسفندان خود را به حضرت موسی داد و برای او و خانواده‌اش دعا کرد.

حضرت موسی علیه السلام و خانواده‌اش، از مدین بیرون رفتند و راه سفری طولانی به مصر را در پیش گرفتند. یک‌نوبت آن‌ها در بیابان راه را گم کردند. هوا سرد بود. در این هنگام حضرت موسی از دور آتشی دید. به همسرش گفت: من به سوی آتش می‌روم. شاید بتوانم نفعی از آن را برای شما بیابم تا گرم شوید. شاید هم آن آتش راه را به ما نشان دهد.

وقتی حضرت موسی به آتش نزدیک شد، درختی نورانی دید. ناگهان صدای شنید که می‌گفت: ای موسی! من پروردگار جهانیان هستم. این صحرا که تو قدم در آن گذاشته‌ای مکان مقدسی است! کفش‌هایت را بیرون بیاور!

حضرت موسی چنین کرد.

دوایر شنید که: ای موسی! من تو را به پیامبری برگزیدم. پس به آن چه می‌توانی می‌کنم. گوش کن! بدان که هیچ خلایق جز من نیست. مرا عبادت کن و به یاد من بخوان ...

نکات انس با قرآن کریم (۶)

سوره‌ی طه آیات ۱۳ تا ۴۸ و دانستنی‌های معلّم

روش آموزش داستان «پیامبری حضرت موسی علیه السلام»

روش تدریس و ارزش‌یابی

به روش آموزش داستان چشمه‌ی زمزم مراجعه شود.

الف) برخی از کلمات و ترکیب‌هایی که خواندن آن‌ها به دقت بیش‌تری نیازمند است

۱- یَصُدَّنَّكَ؛ در این کلمه دو حرف مشدد پشت سر هم آمده است از این رو برخی از دانش‌آموزان امکان دارد در خواندن آن دچار اشتباه شوند. از ایشان بخواهید با بخش بخش خواندن آن این مشکل را رفع کنند.

۲- لِنُرِيكَ؛ گاهی کلماتی که فاقد صداهای کشیده هستند به علت تعدد و تنوع حرکات کوتاه، مشکل‌تر خوانده می‌شوند. از دانش‌آموزان بخواهید با دقت بیش‌تر در حرکات کوتاه، کلمه را آرام و حتی بخش بخش و به شکل صحیح بخوانند.

امام صادق علیه السلام فرمودند:

«خانه‌ای که در آن قرآن خوانده می‌شود،

برکاتش زیاد می‌گردد.»*

ب) گامی به سوی درک معنای آیات قرآن کریم

به کمک آموخته‌های قبلی و توضیحات زیر، ترکیب‌ها و عبارت‌های آشنا و نیز آیه‌ی ۱۴ و ۲۴ تا ۲۸ درس را ترجمه کنید.

۱- معنای کلمات جدید

أَعْبُدْ : عبادت کن	أَقِمْ : به پادار	أُحْلِلْ : بگشای
إِذْهَبْ : برو	طُغْيَى : طغیان و سرکشی کرد	إِشْرَاح : فراخ کن، وسعت ببخش
صَدْر : سینه	يَسِير : آسان ساز	عُقْدَة : گره، لکنت زبان
لِسَان : زبان	يَفْقَهُوا : (تا) بفهمند	

۲- اِنْنِی = اِنَّ + ن + ی : قطعاً من.

۳- فَاعْبُدْنِی = فَ + اَعْبُد + ن + ی : پس عبادت کن مرا.

۴- لِذِکْرِی = لِ + ذِکْر + ی : برای یاد من.

این کتاب برای دانش آموزان پایه اول و دوم ابتدایی مناسب است.
 کتابخانه مرکزی و منطقه‌ای آموزش و پرورش تهران

نکات انس با قرآن کریم (۷)

سوره‌ی مائده آیات ۴۸ تا ۵۰ و دانستنی‌های معلّم

روش آموزش پیام قرآنی

«فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ»؛

سعی کنید کارهای خوب را زودتر از دیگران انجام دهید.

- ۱- از دو یا سه دانش آموز بخواهید که پیام را همراه با ترجمه‌ی آن بخوانند.
- ۲- دانش آموزان به صورت گروهی (مثلاً دانش آموزان یک میز، یا یک گروه) درباره‌ی پیام قرآنی فکر و گفت‌وگو کنند.
- ۳- با توجه به وقت، از چند گروه بخواهید که نظرات گروه خود را برای کلاس بیان کنند.

تذکر: در تدریس پیام قرآنی توجه به دو نکته‌ی زیر ضروری است:

اولاً به دانش آموزان فرصت دهید که پس از تفکر و گفت‌وگو درباره‌ی پیام قرآنی، نظر خود را برای دیگران بیان کنند. هرچه دانش آموزان بیش‌تر سخن بگویند و معلم در نقش هدایت‌گر ظاهر شود، بهتر از آن است که وی مطالب زیادی را برای دانش آموزان بیان کند.

ثانیاً در زنگ انشا، نقاشی و خوش‌نویسی زمینه‌ی نوشتن و نقاشی کردن و قصه‌نویسی را فراهم کنید. در تدریس پیام قرآنی این درس یا درس‌های دیگر می‌توانید از روش‌های ابتکاری و جذاب دیگری استفاده کنید.

روش پیشنهادی

انتظار می‌رود پس از گفت‌وگو نتایج زیر حاصل شود:

- کارهای خوب را زودتر از دیگران انجام دهیم.
- انجام کارهای خوب، دیگران را به این کارها تشویق می‌کند و عمل نیک جنبه‌ی عمومی پیدا می‌کند.
- چون همه دوست دارند هرچه زودتر کارهای خوب را انجام دهند، این کارها به سرعت انجام می‌شود.

الف) برخی از کلمات و ترکیب‌هایی که خواندن آن‌ها به دقت بیش‌تری نیازمند است

- ۱- لَيْلُوكُمْ؛ فَيُنَبِّئُكُمْ، خواندن این دو کلمه به علت نداشتن حرکت بلند (ا ی و) برای برخی از دانش‌آموزان مشکل است از آن‌ها بخواهید ضمن دقت به حرکات حروف این دو کلمه، آن را بخش بخش بخوانند.
- ۲- فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ؛ خواندن این ترکیب به علت تعداد زیاد بخش‌های آن برای برخی از دانش‌آموزان مشکل است. در صورت نیاز با ترغیب آن‌ها به بخش‌خوانی این مشکل رفع خواهد شد.

ب) گامی به سوی درک معنای آیات قرآن کریم

به کمک آموخته‌های قبلی و توضیحات زیر، ترکیب‌ها و عبارت‌های آشنا و نیز آیه ی ۵۰ درس را ترجمه کنید.

۱- معنای کلمات جدید

جَاهِلِيَّةٌ : جاهلیت، دوران جهل و نادانی

أَحْسَنُ : بهتر، بهترین

حُكْمٌ : حکم، قانون

يَبْغُونَ : طلب می‌کنند، می‌جویند

- ۲- أَفَحُكْمَ = أَ + فَ + حُكْمٌ : پس آیا حکم ...؛ در عربی کلمات استفهام همیشه در اوّل جمله می‌آید، ولی در فارسی کلماتی

مانند «پس»، «و»، «سپس» و ... معمولاً قبل از کلمات استفهام می‌آیند.

- ۳- وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا : و چه کسی بهتر است از خدا در حکم کردن.

این دعا برای آن که بخواهد در علم و دانش پیشرفت کند و در راه حق و عدل بماند، بسیار مؤثر است. این دعا را هر روز بخواند.

نکات انس با قرآن کریم (۸)

سوره‌ی طه آیات ۱۱۴ تا ۱۲۲ و دانستنی‌های معلّم

روش آموزش پیام قرآنی
«وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا»؛

پروردگارا، علم و دانش مرا زیاد کن.

- ۱- ابتدا از یک یا چند دانش آموز بخواهید پیام قرآنی و معنی آن را با صدای بلند بخواند تا دیگران آن را تکرار کنند.
 - ۲- از گروه‌ها بخواهید درباره‌ی پیام با یکدیگر گفت‌وگو کنند و نظر خود را برای دانش‌آموزان دیگر بیان کنند.
 - ۳- شما نیز درباره‌ی ارزش علم آموزی با آنان به گفت‌وگو بپردازید، توجه داشته باشید نقش شما بیش‌تر در جهت هدایت بحث است و نتیجه‌گیری برعهده‌ی دانش‌آموزان است.
- انتظار می‌رود پس از گفت‌وگو به موارد زیر اشاره کنند :
- از خداوند بخواهیم که توفیق علم‌آموزی را به ما عنایت کند.
 - از طریق دانش‌افزایی بیش‌تر و به‌تر می‌توانیم به جامعه خدمت کنیم.
 - خوب است این دعا را در قنوت نماز بخوانیم.

روش پیشنهادی

تصاویری از چند دانشمند به کلاس ببرید (دکتر حسابی، ابن سینا و ...) و درباره‌ی خدماتی که دانشمندان به بشریت کرده‌اند، گفت‌وگو کنید.

الف) برخی از کلمات و ترکیب‌هایی که خواندن آن‌ها به دقت بیش‌تری نیازمند است

۱- عَدُوٌّ؛ برخی از دانش‌آموزان این کلمه را «عَدو» می‌خوانند و به علامت تشدید حرف «واو» دقت نمی‌کنند. توجه آن‌ها را به علامت تشدید جلب کنید.

۲- سَوَّاءُتُهُمَا؛ در این کلمه برخی از دانش‌آموزان به علامت سکون «واو» و هم‌چنین همزه «ءا» توجه نمی‌کنند، با نوشتن این کلمه روی تخته و اشاره‌ی صحیح توجه آن‌ها را به علامت سکون «واو» و همزه «ءا» جلب کنید.

ب) گامی به سوی درک معنای قرآن کریم

به کمک آموخته‌های قبلی و توضیحات زیر، ترکیب‌ها و عبارت‌های آشنا و نیز آیات ۱۱۶، ۱۱۷ و ۱۲۰ درس را ترجمه کنید.

۱- معنای کلمات جدید

قُلْنَا : گفتیم	مَلَائِكَةً : فرشتگان، جمع مَلَك
أَسْعَدُوا : سبجه کردند	سَجَدُوا : سبجه کردند
أَبَى : امتناع ورزید، سرپیچی کرد	لَا يُخْرِجَنَّ : خارج نکند
كُفَّا : شما دونفر	تَشَقَّى : به مشقت و سختی می‌افتی
وَسَّوَسَ : وسوسه کرد	أَدُلُّ : راهنمایی کنم
شَجَرَةٍ : درخت	خُلْد : جاودانگی

يَبْلَى : کهنه می‌شود، از بین می‌رود

۲- قُلْنَا لَ : گفتیم به؛ حرف «لِ» به معنای «برای» است اما با افعال از خانواده‌ی «قَالَ» به صورت «به» معنا می‌شود؛ مانند : و قال موسى لِقَوْمِهِ : و گفت موسی به قومش.

۳- مُلْكٍ لَا يَبْلَى : فرمانروایی بی‌زوال (همیشگی و ماندگار).

رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله فرمودند:

«قرآن را بخوانید و از آن کمک بگیرید.»*

نکات انس با قرآن کریم (۹)

سوره‌ی طه آیات ۴۰ تا ۵۰ و دانستنی‌های معلّم

روش آموزش داستان «به سوی مبارزه‌ی بزرگ»

روش تدریس و ارزش‌یابی

به روش آموزش داستان چشمه‌ی زمزم مراجعه شود.

الف) برخی از کلمات و ترکیب‌هایی که خواندن آن‌ها به دقت بیش‌تری نیازمند است

- ۱- فَتَجَنَّبْكَ؛ برخی از دانش‌آموزان به علامت سکون «یا» دقت نمی‌کنند و آن بخش را «عجب» می‌خوانند. توجه آن‌ها را به علامت تشدید حرف «ج» و هم به علامت سکون «یا» جلب کنید.
- ۲- وَأَصْطَنَعْتُكَ؛ خواندن این کلمه به علت آن که حرکت بلند (ا و ی) ندارد. برای دانش‌آموزان متوسط مشکل است. از آن‌ها بخواهید این کلمه را به آرامی به صورت بخش بخش بخوانند.
- ۳- فَاتِّبَاهُ؛ برخی از دانش‌آموزان به همزه‌ی ساکن «أ» و کسره حرف «تا» دقت نمی‌کنند و این کلمه را اشتباه می‌خوانند. توجه آن‌ها را به این دو مطلب جلب کنید.
- ۴- جَنَّاتٍ؛ برخی از دانش‌آموزان در تلفظ همزه‌ی ساکن «ت» مشکل دارند. با مراجعه به درس همزه، تلفظ درست آن را آموزش دهید.

ب) گامی به سوی درک معنای آیات قرآن کریم

به کمک آموخته‌های قبلی و توضیحات زیر، ترکیب‌ها و عبارت‌های آشنا و نیز آیات ۴۳، ۴۶، ۴۹ و ۵۰ را ترجمه کنید.

۱- معنای کلمات جدید

لَا تَخَافَا: نترسید (شما دو نفر)

أَرَى: می‌بینم

إِذْهَبَا: بروید (شما دو نفر)

أَسْمَعْ: می‌شنوم

أَعْطَى: بخشید به

۲- خَلَقَهُ: آفرینش آن را (آن چیز را).

این تصویر برای بررسی درک دانش آموزان از مفهوم تفلیح و فلاح طراحی شده است.
 دانش آموزان را از این تصویر پرسش کنید: «چه کارهایی می‌تواند انجام دهد تا موفق شود؟»

نکات انس با قرآن کریم (۱۰)

سوره‌ی حج آیات ۷۴ تا ۷۸ و دانستنی‌های معلّم

روش آموزش پیام قرآنی
 «وَفَعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ»؛

کار خوب انجام دهید تا موفق و پیروز شوید.

روش پیشنهادی

۱- برای آموزش این پیام مناسب است ابتدا از تصاویر کتاب استفاده کنید. از دانش‌آموزان پرسید هر یک از تصاویر درباره‌ی

چیست؟

۲- وقتی دانش‌آموزان در این باره فکر کردند و با هم به گفت‌وگو پرداختند، از آنان بخواهید نظرات خود را بیان کنند.

۳- با توجه به گفته‌های آنان بیان کنید که خداوند درباره‌ی کارهای خوب در قرآن به ما سفارش کرده است. اکنون به پیام قرآنی

درس توجه کنید و برای خود زمزمه کنید.

۴- سپس از یک یا چند دانش‌آموز بخواهید پیام قرآنی را همراه با ترجمه‌ی آن با صدای بلند بخواند.

انتظار می‌رود که دانش‌آموزان به موارد زیر اشاره کنند :

- برای موفق شدن در زندگی باید کارهای خوب انجام دهیم.

- تلاش و کوشش در جهت انجام کارهای خوب پیروزی و موفقیت را به دنبال دارد.

الف) برخی از کلمات و ترکیب‌هایی که خواندن آن‌ها به دقت بیش‌تری نیازمند است

ترکیبات «ما قَدَرُوا وِ اللَّهِ» و «فَأَقِمْوُا الصَّلَاةَ» و «ءَاتُوا الزَّكَاةَ» را برخی دانش‌آموزان اشتباه می‌خوانند. از آن‌ها بخواهید به حروف ناخوانا دقت کنند و در صورت نیاز آن‌ها را بخش بخش بخوانند.

ب) گامی به سوی درک معنای آیات قرآن کریم

به کمک آموخته‌های قبلی و توضیحات زیر، ترکیب‌ها و عبارت‌های آشنا و نیز آیات ۷۵ تا ۷۷ را ترجمه کنید.

۱- معنای کلمات جدید

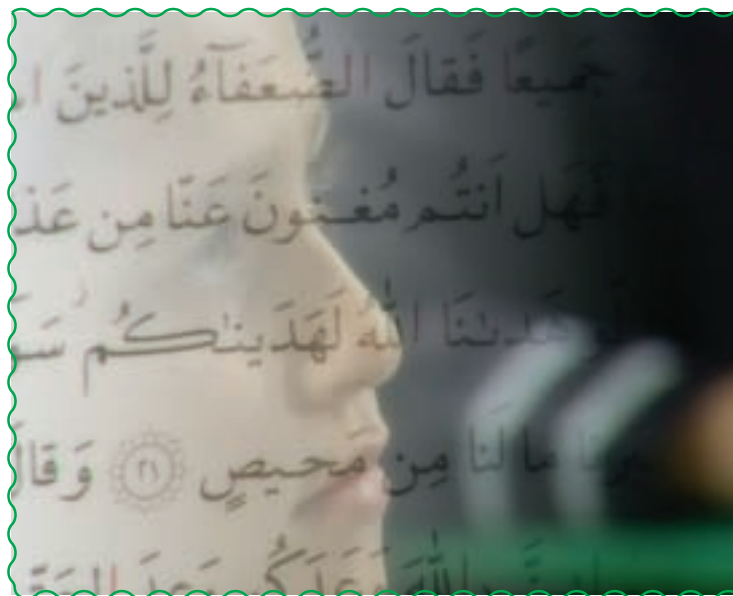
يَصْطَفِي : بر می‌گزیند، انتخاب می‌کند	أَيُّدِي : دستان، جمع يد
خَلْف : پشت سر	تُرْجِعُ : باز گردانده می‌شود
أُمُور : کارها، جمع أمر	ارْكَعُوا : رکوع کنید
افْعَلُوا : انجام دهید	لَعَلَّ : تا، شاید، امید است
تُفْلِحُونَ : رستگار می‌شوید	

۲- بَيْنَ أَيْدِيهِمْ : پیش رویشان.

۳- وَ افْعَلُوا الْخَيْرَ : و کار خوب انجام دهید.

۴- لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ : تا شما رستگار شوید؛ با توجه به سایر اجزاء جمله گاهی فعل مضارع اخباری (مانند : رستگار می‌شوید)

به صورت التزامی (مانند رستگار شوید) معنا می‌شود.

نکات انس با قرآن کریم (۱۱)

سوره‌های قدر و زلزال و دانستنی‌های معلّم

روش آموزش پیام قرآنی

«فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ»؛

هرکس ذره‌ای خوبی کند، نتیجه‌ی کارش را می‌بیند.

«وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ»؛

و هرکس ذره‌ای بدی کند، نتیجه‌ی کارش را می‌بیند.

روش پیشنهادی

۱- دانش‌آموزان را گروه‌بندی کنید (هرگروه حداکثر ۳ نفر).

۲- از قبل پیام قرآنی را روی چند کاغذ (یا مقوا) بنویسید و به هر گروه یک

برگ از آن را تحویل دهید.

۳- هر یک از افراد گروه به آرامی پیام را برای خود زمزمه کند و معنای آن را

بخواند.

۴- سپس افراد هر گروه با توجه به تصاویر کتاب درباره‌ی پیام با یکدیگر به گفت‌وگو بپردازند (بین پنج الی هشت دقیقه).

۵- آن‌گاه از یک یا چند گروه درباره‌ی نتایج حاصل از گفت‌وگو نظرخواهی کنید.

۶- هر فردی که از گروه (با نظر سایر افراد) به عنوان سخنران گروه انتخاب شد، ابتدا پیام را همراه با ترجمه‌ی آن با صدای بلند

بخواند سپس نظر گروه را ارائه دهد.

انتظار می‌رود نتایج زیر پس از گفت‌وگو در کلاس به دست آید :

– اگر کسی بدی کند، اوّل به خودش بدی کرده است؛ زیرا دیگران با او دوستی نمی‌کنند.

– افرادی که خوبی می‌کنند، شادمان‌اند و دیگران دوستشان دارند.

– در کارهای کوچک خود نیز باید دقیق باشیم؛ زیرا کم‌ترین بدی هم در روز جزا مورد حساب قرار می‌گیرد.

– از انجام کوچک‌ترین کار خوب هم دریغ نکنیم؛ زیرا محاسبه می‌شود.

– کارهای خوب پاداش خوب دارد و خدا آن را دوست دارد و کارهای بد را خدا دوست ندارد و سرانجام باعث آبروریزی

می‌شود؛ «چرا عاقل کند کاری که باز آرد پشیمانی».

هرچه کنی به خود کنی گر همه نیک و بد کنی

شعر زیر را به دانش‌آموزان آموزش دهید تا دسته‌جمعی در کلاس بخوانند.

ای گل‌ناز و محبوب انجام‌بده کار خوب

هم‌ریز و هم‌درشتش همیشه داره ارزش

کم‌یا زیاد نداره خدا دوستش می‌داره

هرگز نبر تو از یاد هر کار خوب هست زیاد^۱

الف) برخی از کلمات و ترکیب‌هایی که خواندن آن‌ها به دقت بیش‌تری نیازمند است

- ۱- قَالَ الْإِنْسَانُ؛ برخی از دانش‌آموزان ترکیب «لَا» را به صورت «لا» می‌خوانند. توجه آن‌ها را به علامت ساکن «لام» و کسره‌ی «الف» در شکل «لَا» جلب کنید و از آن‌ها بخواهید لام ساکن (لْ) را با حرف «ل» قبل از آن بخوانند.
- ۲- لِيُرَوَّا؛ برخی از دانش‌آموزان این کلمه را «لِيروا» می‌خوانند. توجه آن‌ها را به حرکات کوتاه هر یک از حروف جلب کنید. دقت کنید که واو ساکن (وْ) بعد از فتحه به صورت نرم ادا شود.

ب) گامی به سوی درک معنای آیات قرآن کریم

به کمک آموخته‌های قبلی و توضیحات زیر، ترکیب‌ها و عبارت‌های آشنا، آیات درس و نیز سوره‌ی قدر را ترجمه کنید.

۱- معنای کلمات جدید

أَدْرَى : آگاه کرد	أَلْف : هزار	شَهْر : ماه
تَنْزَّلُ : نازل می‌شود	روح : فرشته‌ی بزرگ و عالی مقام الهی	إِذْن : اجازه
سَلَام : درود و سلامتی	هَيَّ : او، آن	حَتَّى : تا
مَطْلَع : طلوع	فَجَر : سپیده دم، صبح	

۲- إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ : قطعاً ما نازل کردیم آن را (قرآن را).

۳- مَا أَدْرَاكَ : چه چیز آگاه کرد تو را، تو چه می‌دانی.

۴- مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ : چیست شب قدر.

۵- تَنْزَلُ الْمَلَائِكَةُ : نازل می‌شود فرشتگان ← نازل می‌شوند فرشتگان؛ هرگاه پس از فعل مفرد فاعل آن جمع باشد، فعل

به صورت جمع معنا می‌شود.

۶- سَلَامٌ هَيَّ : سلامتی است آن (شب).

پیروزی حضرت موسی علیه السلام

روز مسابقه فرا رسید. فرعون امیدوار بود که جادوگرانش،
حضرت موسی علیه السلام را شکست دهند.

نکات انس با قرآن کریم (۱۲)

سوره‌ی شعراء آیات ۴۰ تا ۵۱ و دانستنی‌های معلّم

روش آموزش داستان «پیروزی حضرت موسی علیه السلام»

روش تدریس و ارزش‌یابی

به روش آموزش داستان چشمه‌ی زمزم مراجعه شود.

(رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

«هرکسی در کودکی قرآن بخواند، به او

عقل و دانش داده می‌شود.»*

الف) برخی از کلمات و ترکیب‌هایی که خواندن آن‌ها به دقت بیش‌تری نیازمند است

- ۱- یَافِکُونَ؛ برخی دانش‌آموزان این کلمه را «یَافِکُونَ» می‌خوانند با اشاره‌ی درست به بخش «یَافِ» اشتباه آن‌ها را رفع کنید.
- ۲- خواندن کلمات «الْأَفْطَعْنَ» و «الْأَصْلَبَنَّهُمْ» به علت نداشتن حرکات بلند برای برخی دانش‌آموزان مشکل است از آن‌ها بخواهید این کلمات را به آرامی و در صورت نیاز به صورت بخش بخش بخوانند.

ب) گامی به سوی درک معنای آیات قرآن کریم

به کمک آموخته‌های قبلی و توضیحات زیر، ترکیب‌ها و عبارت‌های آشنا و نیز آیات ۴۱، ۴۷ و ۴۸ درس را ترجمه کنید.

۱- معنای کلمات جدید

قالوا: گفتند

غالب: چیره، پیروز

سَحَرَة: جادوگران، جمع ساحر

كُنَّا: بودیم، هستیم

۲- جاء السَّحَرَةُ: آمد جادوگران ← آمدند جادوگران.

۳- إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ؛ اگر بودیم ما پیروز؛ هر چند «الْغَالِبِينَ» جمع و به معنای افراد پیروز است اما بهتر است از چنین

مواردی به صورت مفرد معنا شود.

سورۃ شوری: ۳۶ تا ۴۴

آموزش روش آموزش پیام قرآنی
این کار را با گروه های مختلف انجام دهید و از آن ها بخواهید با همفکری یکدیگر جورچین ها را مرتب کنند.

نکات انس با قرآن کریم (۱۳)

سوره ی شوری آیات ۳۶ تا ۴۴ و دانستنی های معلم

روش آموزش پیام قرآنی
«وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ»؛

افراد با ایمان، کارهای خود را با مشورت یکدیگر انجام می دهند.

روش پیشنهادی

- ۱- پیام قرآنی را به صورت جورچین (پازل) فراهم کنید (جورچین ها به تعداد گروه های کلاس باشد).
 - ۲- تکه های جورچین هر گروه را داخل یک پاکت بریزید سپس از آن ها بخواهید با همفکری یکدیگر جورچین ها را مرتب کنند (دو دقیقه).
 - ۳- هر گروه که جورچین مربوط به پیام درس را زودتر آماده کرد، پیام و معنای آن را با صدای بلند می خواند.
 - ۴- سپس از آن ها بخواهید درباره ی تصویر درس با هم گفت و گو کنند و نظرات خود را بیان کنند.
انتظار می رود پس از بحث و گفت و گو به نتایج زیر اشاره کنند :
- خوب است در انجام کارها ایمان با یکدیگر همکاری و همفکری کنیم.
- از فکر و نظر انسان های دانا و خیرخواه کمک بگیریم.
- همفکری و همکاری به کارها سرعت بیش تری می بخشد.
- در اثر مشورت و همفکری کارها با عیب و نقص کم تری انجام می شود.
- نمونه ای از جورچین

الف) برخی از کلمات و ترکیب‌هایی که خواندن آن‌ها به دقت بیش‌تری نیازمند است

خواندن عبارات «اقاموا الصَّلَاةَ» و «إِنَّمَا السَّبِيلَ» و «تَرَى الظَّالِمِينَ» برای برخی از دانش‌آموزان مشکل است. آن‌ها را راهنمایی کنید که این عبارات را در صورت نیاز به صورت بخش بخش بخوانند.

ب) گامی به سوی درک معنای آیات قرآن کریم

به کمک آموخته‌های قبلی و توضیحات زیر، ترکیب‌ها و عبارت‌های آشنا و نیز دو آیه‌ی ۳۸ و ۴۰ را ترجمه کنید.

معنای کلمات جدید

اسْتَجَابُوا : اجابت کردند، پاسخ دادند

اقاموا : برپا داشتند

سَيِّئَةً : کار بد، بدی

عَفَا : عفو کرد، بخشید

أَصْلَحَ : اصلاح کرد، آشتی کرد

يَا فاطمة الزهراء

در مدیثی از حضرت فاطمه‌ی زهرا سلام‌الله علیها آمده
است که ایشان فرمودند:

«من خواندن کتاب خدا را بسیار دوست دارم.»*

این کتاب ۱۴۰ صفحه دارد و به زبان ساده و روان نوشته شده است و برای دانش آموزان پایه اول و دوم مناسب است. این کتاب به زبان فارسی و عربی نوشته شده است و به زبان ساده و روان نوشته شده است.

نکات انس با قرآن کریم (۱۴)

سوره‌ی قصص آیات ۷۴ تا ۷۷ و دانستنی‌های معلّم

روش آموزش پیام قرآنی

«وَ أَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ»؛

همان‌طور که خدا به تو خوبی کرده است، به دیگران خوبی کن.

روش پیشنهادی

- ۱- پیام قرآنی درس را روی یک نوار کاغذی با مازیک رنگی بنویسید (با چسباندن چند ورق کاغذ سفید در کنار هم این نوار کاغذی را فراهم کنید).
- ۲- نوار کاغذی را لوله کنید و از دانش‌آموزی بخواهید که روبه‌روی دیگران بایستد و آرام آرام لوله‌ی کاغذی را باز کند. همین‌طور که لوله‌ی کاغذی را باز می‌کند، کلمات پیام قرآنی یکی یکی دیده می‌شود و دانش‌آموزان با دیدن هر کلمه‌ی پیام، آن را با صدای بلند می‌خوانند.
- ۳- سپس پیام و ترجمه‌ی آن توسط یک یا چند دانش‌آموز دیگر خوانده شود.
- ۴- آن‌گاه توجه آنان را به تصاویر کتاب جلب کنید و فرصت دهید که دانش‌آموزان در گروه‌های چند نفره درباره‌ی مفهوم پیام و تصاویر با یکدیگر گفت‌وگو کنند.
- ۵- سپس نتایج مذاکرات خود را برای کلاس بیان کنند و بحث را به گونه‌ای هدایت کنید تا آنان به موارد زیر اشاره کنند:
 - انجام کارهای خوب، موجب رضایت خداوند و خوشحالی خودمان می‌شود.
 - مردم افراد نیکوکار را دوست دارند.
 - انجام کارهای خوب، مثل کمک کردن به دیگران موجب خوشحالی آن‌ها می‌شود.
 - اگر زمانی هم ما به کمک نیاز داشته باشیم، دیگران به ما کمک می‌کنند.

روش دیگر

از دانش‌آموزان بخواهید فهرستی از نعمت‌های (خوبی‌های) خداوند را که به آنان داده شده، تهیه کنند و در فهرست دیگری کارهای خوبی را که خودشان می‌توانند در حق دیگران انجام دهند، بنویسند. و درباره‌ی مطالب فهرست‌ها به گفت‌وگو بپردازند و نتیجه‌گیری کنند.

الف) برخی از کلمات و ترکیب‌هایی که خواندن آن‌ها به دقت بیش‌تری نیازمند است

- ۱- لَتُنُوْءُ؛ برخی از دانش‌آموزان همزه‌ی «ه» را تلفظ نمی‌کنند. توجه آن‌ها را به آن جلب کنید.
- ۲- اُولِی الْقُوَّةِ: در کلمه‌ی اول این ترکیب «واو» ناخواناست در نتیجه این کلمه «اُلی» خوانده می‌شود و نه «اولی». برخی از دانش‌آموزان به کسره‌ی حرف «لام» دقت نمی‌کنند و آن را «لی» می‌خوانند. توجه آن‌ها را به علامت کسره و اتصال آن به «لام» ساکن جلب کنید.
- ۳- ءَاتَاكَ اللّٰهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ: خواندن این عبارت به دلیل سه اتصال پشت سرهم برای برخی از دانش‌آموزان مشکل است. با بخش‌بخش خوانی خواندن آن ساده خواهد شد.

ب) گامی به سوی درک معنای آیات قرآن کریم

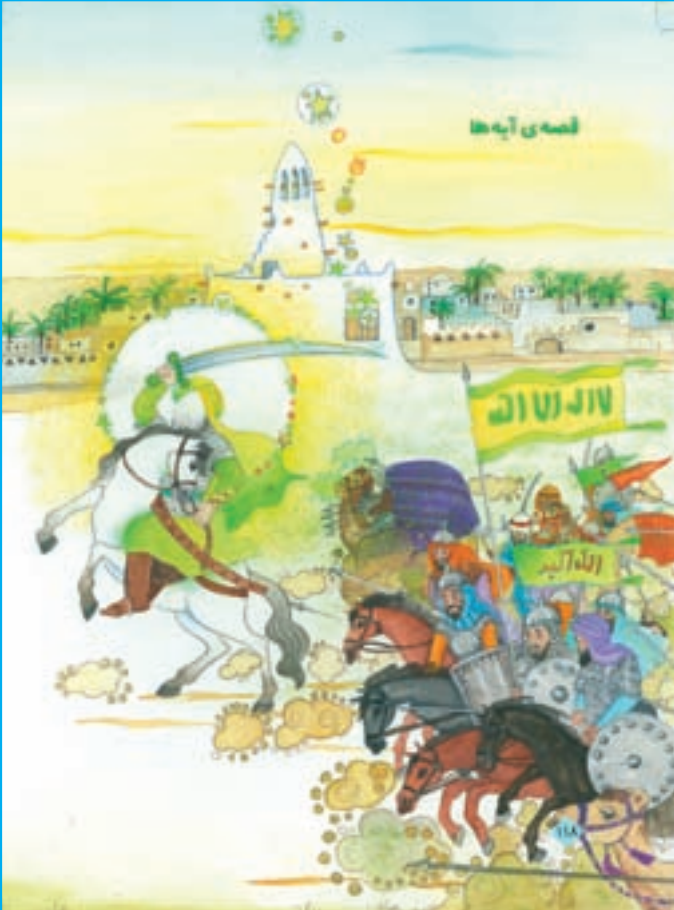
به کمک آموخته‌های قبلی و توضیحات زیر، ترکیب‌ها و عبارت‌های آشنا و نیز دو آیه‌ی ۷۳ و ۷۷ درس را ترجمه کنید.

۱- معنای کلمات جدید

تَسْكُنُوا: (تا) آرامش یابید	تَبَتَّغُوا: (تا) بجویید، طلب کنید
تَشْكُرُونَ: شکر و سپاس‌گزاری می‌کنید	إِبْتَغِ: بجوی، بخواه
لَاتَّبِعِ: مجوی، مخواه	لَاتَسْ: فراموش نکن
نَصِيبٌ: سهم	أَحْسِنِ: نیکی کن
كَمَا: همان‌طور که	أَحْسَنَ: نیکی کرد

۲- مَا ءَاتَاكَ اللّٰهُ = مَا + ءَاتَى + كَ + اللّٰهُ: آن‌چه داد (بخشید) به تو خدا.

نکات انس با قرآن کریم (۱۵)

سوره های عادیات و قارعه و دانستنی های معلّم

روش آموزش داستان «صبح پیروزی»

روش تدریس و ارزش یابی

به روش داستان چشمه ی زمزم مراجعه شود.

الف) برخی از کلمات و ترکیب‌هایی که خواندن آن‌ها به دقت بیش‌تری نیازمند است

- ۱- فَوْسَطُنْ: به دلیل نزدیک بودن مخرج دو حرف «ف» و «و» برخی در خواندن این کلمه دچار اشتباه می‌شوند. با آرام و شمرده خواندن آن، اشتباه آن‌ها رفع خواهد شد.
- ۲- یَوْمَئِذٍ: برخی از دانش‌آموزان این کلمه را «یَوْمَئِذٍ» می‌خوانند. یعنی حرف «ئِ» را نمی‌خوانند. توجه آن‌ها را به علامت سکون حرف «واو» و حرف همزه جلب کنید تا آن را درست و صحیح بخوانند.

ب) گامی به سوی درک معنای آیات قرآن کریم

به کمک آموخته‌های قبلی و توضیحات زیر، ترکیب‌ها و عبارت‌های آشنا و نیز آیات ۶ تا ۸ و ۱۱ سوره‌ی عادیات و آیات ۶ تا ۹ سوره‌ی قارعه را ترجمه کنید.

معنای کلمات جدید

کَنُود: بسیار ناسپاس	شَهِید: شاهد و ناظر، گواه
خَیر: در این جا به معنای مال و ثروت	یَوْمَئِذٍ: (در) آن روز
ثَقُلْتُ: وزین و سنگین است	مَوَازین: (اعمال) وزن شده
عِشَّة: زندگی	راضِیة: رضایت‌بخش
خَفَّت: سبک است	أُمّ: مادر، در این جا یعنی پناه‌گاه و جای‌گاه
هاوِیة: یکی از نام‌های جهنم	

نکات انس با قرآن کریم (۱۶)

سوره ی بقره آیات ۷۹ تا ۸۳ و دانستنی‌های معلّم

روش آموزش پیام قرآنی

«وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا»؛

با مردم به زبان خوش سخن بگویید.

روش پیشنهادی

۱- از دانش‌آموزان بخواهید بهترین و زیباترین جمله‌ای را که در برخورد با دوستان و سایر افرادی که در زندگی روزمره با آن‌ها روبه‌رو می‌شوند، بنویسند.

۲- سپس چند مورد از جمله‌ها را در کلاس بخوانند.

۳- آن‌گاه توجه دانش‌آموزان را به پیام قرآنی درس جلب کنند و از چند دانش‌آموز بخواهید پیام را با معنای آن با صدای بلند بخوانند.

۴- با توجه به تصویر کتاب، داستانی درباره‌ی خوش صحبتی با مردم بسازند و برای دوستانشان تعریف کنند و در مورد پیام و تصویر کتاب گفت‌وگو کنند و نظرات خود را بیان کنند.

انتظار می‌رود دانش‌آموزان به موارد زیر اشاره کنند :

– در زندگی باید دستورهای خداوند را اطاعت کنیم تا خوشبخت شویم.

– با هم مهربان باشیم و زیباترین کلمات را در سخن گفتن با همدیگر به کار ببریم.

– زبان خوش محبت بین افراد را زیاد می‌کند و ناراحتی‌ها را از بین می‌برد.

ضمناً برای زیاتر کردن فضای کلاس از دانش‌آموزان بخواهید جمله‌های زیبایی را که برای دیگران نوشته‌اند، تزیین کنند و در

کلاس نصب کنند.

الف) برخی از کلمات و ترکیب‌هایی که خواندن آن‌ها به دقت بیش‌تری نیازمند است

خواندن ترکیب «تَمَسَّنَا النَّارُ» و «ذِي الْقُرْبَىٰ» برای برخی از دانش‌آموزان مشکل است. دانش‌آموزان با بخش بخش خواندن آن می‌توانند این مشکل را رفع کنند.

ب) گامی به سوی درک معنای آیات قرآن کریم

به کمک آموخته‌های قبلی و توضیحات زیر، ترکیب‌ها و عبارت‌های آشنا و نیز دو آیه‌ی ۸۲ و ۸۳ درس را ترجمه کنید.

معنای کلمات جدید

أَخَذْنَا : گرفتیم

وَالِدَيْنِ : پدر و مادر

يَتَامَى : یتیمان

حُسْن : نیکی

قَلِيل : کم، اندک

مُعْرِضُونَ : اعراض کنندگان

مِثَاق : پیمان

إِحْسَان : نیکی، نیکی کردن

مَسَاكِين : نیازمندان

تَوَلَّيْتُمْ : روی برگردانید، اعراض کردید

أَنْتُمْ : شما

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

«قرآن را بیاموزید و آن را بسیار بخوانید.»*

مُحَمَّدٌ صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

درس آخر : قرآن در تابستان

یکی از لوازم مهم یادگیری قرآن، استمرار خواندن آن حتی در فصل تابستان است؛ از این رو در کتاب‌های آموزش قرآن دوره‌ی ابتدایی بخشی با عنوان «درس آخر» قرآن در تابستان آورده شده است.

اهداف :

- ۱- تشویق دانش‌آموزان به خواندن مستمر قرآن کریم
- ۲- تلاش برای ایجاد فرهنگ خواندن روزانه‌ی قرآن در جامعه

روش آموزش

- ۱- تعدادی از دانش‌آموزان متن درس آخر را بخوانند.
- ۲- دانش‌آموزان درباره‌ی مطالب ارائه شده گفت‌وگو کنند و نظرات خود را برای دانش‌آموزان دیگر بیان کنند.
- ۳- معلم ضمن ارائه‌ی توضیحات لازم، دانش‌آموزان را به خواندن آیات سوره‌ی بقره در فصل تابستان تشویق کند.
- ۴- دانش‌آموزان را به حفظ و نگهداری و احترام به کتاب درسی قرآن خود تشویق کنید و از آن‌ها بخواهید که این کتاب را در قفسه‌ی کتاب‌های خود به خوبی نگهداری کنند و یا آن را به مدرسه یا مسجد تحویل دهند.

آموزگار قرآن!

تقدیم به تمامی معلمان قرآن دوره‌ی ابتدایی سراسر کشور

آموزگار قرآن!

ای مهر جاودانی
آموختی، بخوانم
آیات آسمانی

در پای تخته گفتی
قرآن بهار دل هاست
سوغاتی از محمد (ص)
این یک کتاب زیباست

آهنگ درس قرآن
آوای مهربانی است
هر قصه‌ی قشنگش
سرمشق زندگانی است

بارنج خودرساندی
ما را به گنج ایمان
این گنج از تو دارم
این گنج هست قرآن

یادت چراغ راهم
ای شمع جاودان سوز!
تصمیم دارم آن را
خوانم به هر شب و روز